

ШТА ЈЕ УЛТРАЗВУК?

Ултразвучни прегледи користе звучне таласе високе фреквенције да би се видело унутар вашег тела. Звучни таласи су толико високи да их људско уво не може чути. Звучни таласи су усмерени на унутрашње телесне органе из малог, вибрирајућег кристала који се налази у ручном скенеру (који се зове претварач). Скенер одбија звук или 'ехо' да би створио слику.

Ултразвучни скенер не ствара висококвалитетне слике, али је неинвазиван и не користи се радијација. Обично се користи за анализу трбушних органа, карличних органа и ткива дојки.

Ултразвук је нарочито користан за налажење абнормалности током трудноће у женским карличним органима.

КАКО СЕ ИЗВОДИ?

Пре скенирања нанесе се желе на кожу да би омогућио ултразвучним таласима да пређу од претварача у тело. Претварач се помера преко коже док се не добије добра слика. И на крају, он се држи на једном месту док се слике не региструју.

ДА ЛИ БЕШИКА ТРЕБА ДА БУДЕ ПУНА?

Када жене нису трудне, или када су у првим недељама трудноће, утерус (материца) и јајници леже дубоко у карлици и често су заклоњени цревима. Црева садрже гас кроз који ултразвук не може да прође. Тако да можда неће бити могуће да се види унутар карлице и материце. Са одређеном количином мокраће у бешици, црева ће се померити.

Касније у току трудноће, када материца већ буде изван карлице, делимично напуњена бешика олакшава да се види доњи део материце. То помаже да се осигура да плацента (постељица) не стоји ниско и да не лежи испред бебе. Са савременом опремом није потребно да бешика буде *сасвим* пуна.

ДА ЛИ ЈЕ УЛТРАЗВУК ШТЕТАН?

Ултразвук се користи на трудним женама већ скоро 30 година. Упркос интензивним испитивањима од стране многих истраживачких група, није нађен доказ који би указао да он штоди беби у развоју или мајци. У неким земљама рутинска је пракса да се обави бар један ултразвучни преглед у свакој трудноћи и у великој мери се користи у свим развијеним земљама.

ДА ЛИ УЛТРАЗВУК ИМА ОГРАНИЧЕЊА?

Мада ултразвук може да да врло драгоцене информације о трудноћи и може да открије многе абнормалности у фетусу, он не може да да дефинитиван одговор на сваки проблем сваки пут. Ултразвук не може да гарантује да ће беба бити нормална у сваком погледу.

У другим ситуацијама, као што је оцена жена са боловима или тврдим отеклинама, ултразвучне слике морају увек да се посматрају заједно са резултатима других врста тестова.

ЗАШТО СЕ УЛТРАЗВУК КОРИСТИ У ТРУДНОЋИ?

Најчешћи разлози за ултразвучни преглед током трудноће су:

- да се утврди када ће се беба родити
- да се провери да ли је било крварења у раној фази трудноће и да ли трудноћа напредује нормално
- да се провери да ли има више од једног фетуса (бебе)
- да се провери да ли је било крварења у каснијој фази трудноће – преглед ће показати позицију постељице
- да се провери физички развој бебе и, колико је год то могуће, да се утврди да нема абнормалности
- у каснијој фази трудноће, да се провери да ли је беба порасла колико смо очекивали да порасте у тој фази трудноће.

Сваки ултразвук који се буде урадио у току трудноће ће рутински проверити већину ствари које су наведене у горњем списку.

После трећег месеца (15-16 недеља па надаље) бебине руке и ноге и многи други органи су детаљно видљиви, укључујући кичму, трбух, бешику и срце.

Нажалост, током прегледа није могуће да се дијагностицира Down-ов синдром (монголизам). Међутим, многе друге абнормалности могу да се искључе.

НА КОЈИ ЈОШ НАЧИН МОЖЕ ДА ПОМОГНЕ УЛТРАЗВУК?

Због тога што ултразвук даје непрекидну слику, од велике је помоћи за усмеравање игле у предео дубоко у телу. Процедура као што је амниоцентеза (вађење одређене количине воде која се налази око бебе) се изводи док се игла посматра ултразвуком.

Од пацијенткиња које нису трудне, течност може да се извади из циста на јајницима а у поступку Invitro оплодње (IVF) јајне ћелије могу да се скупе из јајника на сличан начин.

КАКО ИЗГЛЕДАЈУ СЛИКЕ?

Ултразвук омогућује слике од само једног режња или пресека сваки пут. Изгледају као режањ хлеба. Сlike које се могу видети на екрану не приказују целу бебу истовремено, већ само један режањ. Слика која приказује бебину главу и тело највероватније неће обухватити и бебине руке и ноге. Током прегледа предузеће се све да вам се покажу све појаве од значаја на екрану.

ШТА ЈЕ СА ВАГИНАЛНИМ СКЕНИРАЊЕМ?

Могуће је да се пацијенткиње скенирају кроз вагину користећи специјално конструисану сонду. Пацијенткињи са испражњеном бешиком се постави мали скенер у вагину.

Осети се блага нелагодност али не постоји могућности да ова процедура нашкоди фетусу. Код пацијенткиња које нису трудне или су у раној фази трудноће, овај метод често даје боље слике и према томе више информација.